

Sporočilo za javnost, 18. junij

Vodni detektiv 2018: Modro-zelena mesta

Rezultati natečaja za otroke osnovnih šol

ICRO - Inštitutu za celostni razvoj in okolje **pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije, Boruta Pahorja**, in v sodelovanju s Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo UL, Oddelkom za okoljsko gradbeništvo in Muzejem za arhitekturo in oblikovanje (MAO), je letos že 21. leto zaporedoma organizirali **nacionalni likovno – literarni in raziskovalni natečaj VODNI DETEKTIV**, katerega namen je **doseči večje poznavanje vodne tematike med osnovnošolsko mladino**.

Tema letošnjega natečaja je bila »MODRO-ZELENA MESTA«, katere namen je doseči **večje poznavanje povezanosti vode z mestom z vidika globalnih klimatskih sprememb in s tem povezanimi poplavami, sušami in drugimi pojavi** ter predvsem s tem, kako naša mesta in način življenja prilagoditi novim danostim življenja na Zemlji.

Natečaja se je udeležilo **30 šol iz vse Slovenije in nekaj več kot 1120 učencev**, ki so pod vodstvom 49 mentoric in mentorjev izdelali veliko najrazličnejših projektov, med katerimi so prevladovali literarno likovni izdelki.

Komisija v sestavi dr. Mojca Šraj in dr. Nataša Atanasov (obe Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo, Oddelek za okoljsko gradbeništvo), Natalija Lapajne in Špela Šubic, obe kustosinji v Muzeju za arhitekturo in oblikovanje (MAO) ter mag. Marta Vahtar (ICRO Domžale) je podelila nagrade v skupno **šestih kategorijah** ter podelila **sedem prvih nagrad, tri druge nagrade in sedem posebnih priznanj** za dela, ki so izstopala s kakovostjo in izvirnostjo pristopa k reševanju zastavljene naloge.

Šole, ki so prejele nagrade in priznanja v posameznih kategorijah so OŠ Dutovlje, OŠ Bistrica, Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo, POŠ Kojsko, Osnovna šola Ivana Roba Šempeter pri Gorici, POŠ Vrtojba, OŠ Alojza Gradnika Dobrovo, Osnovna šola Franceta Bevka Tolmin, PŠ za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami, Osnovna šola Mengeš, Osnovna šola Milana Šuštaršiča Ljubljana, OŠ Sostro, Osnovna šola Šmihel, Podružnica Birčna vas, OŠ Šmartno v Tuhinju, OŠ Bežigrad, OŠ Janka Modra Dol pri Ljubljani, Osnovna šola Jožeta Moškriča, Ljubljana, OŠ A.T.Linharta, Radovljica.

Zaključna prireditev natečaja VODNI DETEKTIV 2018 bo oktobra 2018 ob odprtjem razstave ŽIVETI Z VODO v Muzeju za arhitekturo in oblikovanje, kjer bodo predstavljeni tudi vsi nagrajeni in pohvaljeni prispevki, kakor tudi izbor ostalih prispevkov.

Žirija je v obrazložitvi napisala: »Ob zaključku natečaja Vodni detektiv na temo »Modro-zelena mesta« lahko potrdimo, da so nas **Vodni detektivi še enkrat presenetili** s svojimi raznolikimi, domiselnimi, igrivimi likovno-literarnimi izdelki ali izčrpnimi raziskovalno zastavljenimi projekti. S svojim delom so pogosto **pokazali tudi na aktualne probleme v svoji okolici** ter šoli in javnosti dali **pobudo za njihovo reševanje**.«

REZULTATI NATEČAJA VODNI DETEKTIV 2018

1. TRIADA – NAGRAJENI LITERARNO LIKOVNI IZDELKI		
ŠOLA	MENTOR	Opis izdelka in opombe
1. Nagrada OŠ Dutovlje	Neža Pahor, Valentina Novič, Tina Ostrovska	Učenci tretjih razredov so raziskovali pomen vode na Krasu in o tem, kako se bodo ljudje spoprijeli z globalnimi okoljskimi spremembami in v zvezi s tem pripravili zgodbo, ki poveže pripoved o zgodovini odnosa človeka do vode na Krasu vse od izsekavanja gozdov za gradnjo Benetk pa tja v prihodnost, ko bodo ljudje z različnimi tehničnimi inovacijami lovili vodo iz zraka... Svoja spoznanja so strnili v knjigi <i>Modro – zeleni Kras</i> , z odlično likovno opremo v mešani tehniki (flomaster, trganka in akvarel).
2. Nagrada OŠ BISTRICA	Irena Japelj	Ilustrirana pravljica v obliki zgibanke <i>Jure najde rešitev</i> je vsebinsko prepričljiva, saj detektira ključne probleme sodobnega mesta in poda mnoge rešitve po zgledu dobrih primerov v tujini.
Pohvala OŠ Alojza Gradnika Dobrovo, POŠ Kojsko	Katarina Golob in Ivanka Škerlj	Učenci 3. c razreda so na inovativen način pripravili zgodbo v mešani tehniki in jo povezali v knjigo. Vsebinsko so obravnavali zbiranje deževnice, namakalni sistem, smeti v vodotoku, poglobljanje struge...
2. TRIADA – NAGRAJENI LITERARNO LIKOVNI IZDELKI		
ŠOLA	MENTOR	Opis izdelka in opombe
1. Nagrada Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo, POŠ Kojsko	Alenka Stres	Četrtošolci v domišljjskem spisu Superjunakinja rešuje Goriška brda pred poplavo in sušo, nadgradijo z izjemno maketo. Superjunakinja poda pet utemeljenih idej, s kompleksnim sistemom modro-zelene infrastrukture (zbiralniki, črpalke, čistilne naprave, senzorji na sončno energijo...), ki jih mesto uresniči in s tem prepreči poplavo in se uspešno spopada s sušo.
2. Nagrada Osnovna šola Ivana Roba Šempeter pri Gorici, POŠ Vrtojba	Suzana Koncut	Domišljjska pripoved: Vrtojba leta 2120, ki so jo pripravili učenci petega razreda izstopa v prepletanju kvalitetnih likovnih del (risba, kolaž, mozaik) s futuristično naravnano zgodbo. Pred poplavami se bodo zavarovali s hišami na stebrih, nekatere naj bi bile celo vodoodporne, mesto bo preprejeno s steklenimi tuneli. Na strehah hiš bodo obdelovalne njive...
Pohvala Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo	Lidija Vodopivec, Viljana Bric, Ivanka Škerlj	Učenci 6. razredov so obravnavali samooskrbo, zbiranje deževnice, uporabo vodnjakov, studencev, izkope za mlake in razmišljali o prilagojenosti svojega kraja na izzive prihodnosti. Izdelali so tudi veliko maketo, kjer so svoja spoznanja integrirali v vizijo Goriških Brd v prihodnosti.
Pohvala Osnovna šola Franceta Bevka Tolmin, PŠ za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami,	Irena Vidmar	Učenci druge in tretje triade so pripravili plakat, s pogledom na svoje mesto Tolmin, kjer živijo v sožitju s poplavo; ljudje hodijo v škornjih in se s pametnim ravnanjem prilagajajo naravi. Gre za likovno zanimiv tridimenzionalen izdelek v mešani tehniki.
3. TRIADA – NAGRAJENI LITERARNO LIKOVNI IZDELKI		
ŠOLA	MENTOR	Opis izdelka in opombe
1. Nagrada Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo	Lidija Vodopivec, Viljana Bric, Ivanka Škerlj	Kolažni tisk z naslovom »Klimatske spremembe – rešitve za boljšo prihodnost« predstavlja 40 izdelkov vezanih v knjigo, kjer vsak od njih prikazuje različne naravne procese: tornado, poplavo, dež, neurje, sušo, itd. Risbam so dodane tudi pesmi, ki ponazarjajo obravnavan naravni proces in posledice. Celota je odlična tako vsebinsko, kot likovno in literarno.
1. Nagrada Osnovna šola Mengeš	Draga Železnikar	Pet devetošolcev je pripravilo literarno pripoved z naslovom »Zemlja (ne) odpušča«, v kateri so predstavili Aneja in Roka, ki sta pripravljala govorni nastop v šoli na temo »Globalno segrevanje in njegove posledice«. V zgodbi je tematika odlično predstavljena skozi pogovore obeh junakov z družinskimi člani in prijatelji. Raziskovalni proces je prikazan z izjemnim literarnim jezikom.
Pohvala Osnovna šola Milana Šuštaršiča Ljubljana	Marija Murenc	Zanimivo razmišljanje sedmošolca Kazimirja Plesničarja v prispevku Zaščitna kupola nad mojim mestom, kjer kritično razmišlja o sedanjem svetu in tehnološkem napredku ter smelo gleda v prihodnost in predlaga tako tehnološke kot družbene rešitve.
Pohvala OŠ Sostro	Simona Hribar Kojc	S pesmijo Trkam na vest Lana Trtnik iz 9. razreda opozori svoje vrstnike na celovito problematiko voda v mestu. Pesem je grafično umeščena v fotografijo Ljubljane in odraža zelo kreativen likovno literarni pristop.
1. TRIADA – NAGRAJENE RAZISKOVALNE NALOGE		
ŠOLA	MENTOR	Opis izdelka in opombe
1. Nagrada Osnovna šola Šmihel, Podružnica Birčna vas	Mojca Pirc, Vida Šter, Barbara Vidic	Tretješolci so raziskovali Zeleno in sivo mesto na podlagi prebrane knjige Zeleni otok in sivi otok, kjer so ljudje z različnimi pogledi na razvoj mesta ustvarili svoje mesto - eni so ga v celoti pozidali, drugi pa so ohranili zelenega. Učenci so napravili vrsto eksperimentov, izdelali so makete, kjer so preizkušali vplive poplav na posamezno mesto. Svoja razmišljanja o vizijah mesta prihodnosti so izrazili v risbi, spisih in pesmih. Celovito izdelan raziskovalni in likovno literarni projekt.
2. TRIADA – NAGRAJENE RAZISKOVALNE NALOGE		

ŠOLA	MENTOR	Opis izdelka in opombe
2. Nagrada OŠ Šmartno v Tuhinju	Marija Frontini	Učenci šestih razredov so izvedli anketo med prebivalci o težavah povezanih s pomanjkanjem vode, poplavam in o vedenju ljudi o tem kaj je modro-zelena infrastruktura mesta. Dobil zanimive rezultate, ki so jih predstavili sistematično in pregledno. Ugotavljajo, da ljudje pojem modro-zelena mesta poznajo, v kolikor pa ga niso, je njihova raziskovalna naloga pripomogla k ozaveščanju.
Pohvala OŠ Bežigrad	Lili Mahkovič	Raziskovalna naloga četrtošolcev (4.b) vsebuje zgodovinski pregled suš, ujem in poplav. Njihov predlog je Ljubljano preurediti v male Benetke (vodo speljati po betonskih koritih po mestu, na strehah urediti vrtove, itd.).
3. TRIADA – NAGRAJENE RAZISKOVALNE NALOGE		
ŠOLA	MENTOR	Opis izdelka in opombe
1. Nagrada OŠ Janka Modra Dol pri Ljubljani	Tatjana Tomašič, Romana Vrhovec, Mojca Tkalec Zoran, Tatjana Cvelbar, Nina Nadu	Učenci ekološkega krožka so v raziskovalni nalogi celovito obravnavali tematiko modro zelenega mesta. Obravnavali so vpliv klimatskih razmer na poljščine in tudi, kako so se njihovi starši z gradnjo lastnih hiš prilagodili na vremenske razmere, naselja nekoč in danes v odnosu do varnosti pred poplavami, kar so prikazali tudi z modeli oz. maketo. Izvedli so tudi anketo kako se vremenske razmere kažejo v našem vsakdanjem življenju.
1. Nagrada Osnovna šola Jožeta Moškriča, Ljubljana	Sabina Mattersdorfer	Sedošolci so pripravili nekaj inovacij za mesto prihodnosti: varčen WC z uporabo deževnice za splakovanje, zelene strehe, rastlinske čistilne naprave, bakterijsko elektrarno in še več pretežno arhitekturnih rešitev na zastavljeno temo. Še posebej zanimiva sta predloga bakterijske elektrarne v sklopu Centralne čistilne naprave Ljubljana in na Barju. Preprost model takšne elektrarne so tudi zgradili in preizkusili. Šestošolki Mojca Marolt in Maja Kitek sta v delu Detektiv narave predstavili zanimivo arhitekturno rešitev mesta prihodnosti.
Pohvala OŠ A.T.Linharta, Radovljica	Nina Ražen in Mojca Čadež	Raziskovalna naloga, ki so jo izvedli 7., 8. in 9. razredi. Raziskali so vode Gorenjske (Bled, Bohinj, Radovna, Sava...) tako z vidika kakovosti vode, vodnega okolja kot tudi poplavalne varnosti. Na začetku so po skupinah postavili vrsto hipotez, ki so jih v procesu raziskovalnega dela dokazali ali pa ovrgli.

SODELUJOČE ŠOLE

OŠ A.T.LINHARTA, Radovljica
 OŠ ALOJZA GRADNIKA, Dobrovo
 OŠ ALOJZA GRADNIKA, Dobrovo, POŠ Kojsko
 OŠ BELOKRANJSKEGA ODREDA, Semič
 OŠ BEŽIGRAD, Ljubljana
 OŠ BISTRICA, Tržič
 OŠ DORNBERK, Dornberk
 OŠ DUTOVLJE, Dutovlje
 OŠ FRANCA ROZMANA-STANETA, Ljubljana
 OŠ FRANCETA BEVKA, Tolmin, PŠ za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami,
 OŠ IVANA CANKARJA, Ljutomer
 OŠ IVANA ROBA Šempeter pri Gorici, POŠ Vrtojba
 OŠ IVANA ROBA, Šempeter pri Gorici, POŠ Vogrsko
 OŠ JANKA MODRA, Dol pri Ljubljani
 OŠ JOŽETA MOŠKRIČA, Ljubljana
 OŠ KAJETAN KOVIČ, Radenci
 OŠ KOMEN, Komen
 OŠ MENGEŠ, Mengeš
 OŠ MILANA ŠUŠTARŠIČA, Ljubljana
 OŠ MLADIKA, Ptuj
 OŠ PODBOČJE, Podbočje

Več informacij:

Marta Vahtar

ICRO – Inštitut za celostni razvoj in okolje

<https://www.facebook.com/vodni.detektiv/>, <http://vodni-detektiv.si/>

Tel: (041) 731-328

E-mail: marta.vahtar@icro.si

Muzej za arhitekturo in oblikovanje (MAO)

Natalija Lapajne

E-mail: izobrazevanje@mao.si

Sledite nam na:

 [Facebook](#) [Twitter](#) [YouTube](#) [Instagram](#)

Prireditelj: Muzej za arhitekturo in oblikovanje, Ljubljana

Program MAO financira: Ministrstvo za kulturo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

*** Pridržujemo si pravico do spremembe programa!

Dodatne informacije:

www.mao.si

ana.kuntaric@mao.si

+386 (0)1 548 42 74